

Valstybinio audito ataskaita

VALSTYBINIŲ MOKSLINIŲ TYRIMŲ
INSTITUTŲ VALSTYBĖS ILGALAIKIO
TURTO VALDYMO, NAUDOJIMO IR
DISPONAVIMO JUO VERTINIMAS

2015 m. liepos 30 d. Nr. Nr. FA-P-50-9-14

Su valstybinio audito ataskaita galima susipažinti
Valstybės kontrolės interneto puslapyje
adresu www.vkontrole.lt

TURINYS

<u>SANTRAUKA</u>	<u>3</u>
<u>IŽANGA</u>	<u>5</u>
<u>AUDITO APIMTIS IR METODAI</u>	<u>6</u>
<u>PASTEBĖJIMAI, IŠVADOS, REKOMENDACIJOS</u>	<u>7</u>
<u>PRIEDAI</u>	<u>24</u>

SANTRAUKA

Vertindami, kaip trylika Lietuvoje veikiančių valstybinių mokslinių tyrimų institutų (asignavimų ir turto valdytojų) valdo, naudoja valstybės ilgalaikį turtą ir juo disponuoja, siekėme prisidėti prie efektyvesnio turto valdymo ir vidaus kontrolės stiprinimo, racialesnio lėšų, gautų už turtą, naudojimo.

Mums buvo svarbu išsiaiškinti, ar 2008–2011 metais vykdyta valstybės mokslinių tyrimų įstaigų, susijusių su integruotų mokslo, studijų ir verslo centrų (slėnių) plėtra, tinklo pertvarka pasiekė suplanuotą tikslą – sutelkti turimus žmogiškuosius, materialiuosius mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros išteklius (MTEP), sudaryti sąlygas kuo efektyviau panaudoti MTEP potencialą, sprendžiant šaliai svarbius uždavinius, bei racionaliau panaudoti ES struktūrinių fondų ir valstybės biudžeto lėšas. Taigi, analizuodami kiekvieno instituto veiklos tikslus ir sritis, pastebėjome, kad humanitarinių mokslų srities institutams trūksta bendros visų humanitarinių institutų veiklos strategijos, kuri, mūsų nuomone, padėtų efektyviau atlikti valstybei svarbius lituanistikos tyrimus panaudojant mokslinį potencialą, materialines bazes ir valstybės biudžeto lėšas.

Taip pat manome, kad nuo 2012 metų atsiradus galimybei institutus, kaip biudžetines įstaigas, pertvarkyti į viešąsias įstaigas, reikėtų išanalizuoti, ar ši teisinė forma tikėtų visiems institutams siekiant efektyvesnės mokslinių tyrimų veiklos, lėšų ir turto valdymo.

Bendros humanitarinių institutų veiklos ir galimybės institutams tapti viešosiomis įstaigomis klausimus pasiūlėme spręsti Švietimo ir mokslo ministerijai, formuojančiai valstybės politiką MTEP srityje.

Institutuose nustatėme atvejų, kai ilgalaikis valstybės turtas 2014 metais buvo valdomas, naudojamas ir disponuojama juo nerūpestingai ir neracionaliai, sandoriai dėl jo panaudojimo sudaryti nesivadovaujant teisės aktais, o vadovų priimti sprendimai nedavė maksimalios naudos visuomenei:

- keturi institutai neturi aiškaus plano, ką daryti su nereikalingu ar netinkamu (negalimu) naudoti turtu;
- penki institutai, nuomodami turtą, pažeidė teisės aktus: kai kurias patalpas išnuomojo be viešo konkurso, sprendimų nuomoti nesuderino su atsakingomis ministerijomis, sutartis sudarė ilgesniam laikotarpiui, nei leidžiama, nepagrįstai sumažino nuomos mokesčius ir negavo 95,6 tūkst. Lt pajamų, neperskaičiavo nuompinigių dydžio, kaip nurodyta sutartyse;
- trys institutai leido naudotis turtu neatlygintinai pasaugos, bendradarbiavimo ar kitokių sutarčių pagrindu ir taip negavo pajamų;
- keturi institutai, perduodami turtą pagal panaudą, nesilaikė teisės aktų reikalavimų, nes nenustatė turto naudojimo terminų, sprendimų nederino su atsakingomis institucijomis, taip pat turtą perdavė privatiems subjektams, kuriems tokia teisė nesuteikta;
- vienas institutas, panaudos pagrindais perduodamas valstybės turtą mokslo ir technologijų parkų veiklai vykdyti, neužtikrino, kad turtas nebūtų išnuomojamas ar kitaip perduodamas naudotis tretiesiems asmenims. Kitas institutas, išnuomodamas turtą ir leisdamas jį parkui pernuomoti už gerokai didesnį mokestį, negavo dalies pajamų;
- trys institutai, išsinuomodami nekilnojamąjį turtą, nesilaikė teisės aktuose nustatytų procedūrų – jį išsinuomojo ne viešo konkurso būdu;

- penki institutai ne visą patikėjimo teise valdomą valstybės turtą įregistravo, o du – išregistravo iš Nekilnojamojo turto registro. Keturių institutų nuomos sutarčių juridiniai faktai taip pat neįregistruoti minėtame registre;
- vieno instituto bibliotekos fonduose yra XVI–XVIII amžiaus knygu, kurios, mūsų nuomone, galėtų būti pripažintos kultūros vertybėmis, o trijų institutų patalpose netinkamu teisiniu pagrindu veikia kitos biudžetinės įstaigos – Lietuvos mokslų akademijos Vrublevskių bibliotekos – filialai;
- trys institutai, įgyvendindami viešųjų įstaigų savininko ar dalininko teises ir pareigas, neužtikrino tinkamo atstovavimo valstybės interesams, nes neturi patvirtinę atstovavimo valstybės interesams viešosiose įstaigose taisyklių, nepasiekė ir neužtikrino, kad visi teisės aktuose įtvirtinti klausimai būtų priskirti viešųjų įstaigų visuotiniam dalininkų susirinkimui.

Siekdami, kad institutai valstybės ilgalaikį turtą valdytų, naudotų ir disponuotų juo vadovaudamiesi visuomeninės naudos, efektyvumo, racionalumo ir viešosios teisės principais, rekomendavome spręsti klausimus dėl nereikalingo ar netinkamo (negalimo) naudoti turto, nutraukti neteisėtai sudarytas nuomas, panaudos ir kitas sutartis ir, esant poreikiui, sudaryti naujas. Taip pat pasiūlėme imtis priemonių, siekiant užtikrinti tinkamą atstovavimą valstybės interesams viešosiose įstaigose. Pažymėtina, kad institutai nedelsdami ėmėsi priemonių šalinti nustatytus trūkumus ir pažeidimus.

ĮŽANGA

Audito tikslas – įvertinti, ar teisėtai audituojami subjektai valdo, naudoja valstybės ilgalaikį turtą ir juo disponuoja.

Audituojami subjektai:

1. Lietuvos agrarinių ir miškų mokslų centras (direktorius Zenonas Dabkevičius);
2. Lietuvos energetikos institutas (direktorius Sigitas Rimkevičius);
3. Lietuvos teisės institutas (direktorė Jurgita Paužaitė-Kulvinskienė);
4. Lietuvos socialinių tyrimų centras (direktorė Meilutė Taljūnaitė);
5. Nacionalinis vėžio institutas (direktorius Narimantas Evaldas Samalavičius, nuo 2015-03-19 Eduardas Aleknavičius);
6. Lietuvos istorijos institutas (direktorius Rimantas Miknys);
7. Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas (direktorius Mindaugas Kvietkauskas);
8. Lietuvių kalbos institutas (direktorė Jolanta Zabarskaitė);
9. Lietuvos kultūros tyrimų institutas (direktorė Jolanta Širkaitė);
10. Lietuvos agrarinės ekonomikos institutas (direktorė Rasa Melnikienė);
11. Fizinių ir technologijos mokslų centras (direktorius Gintaras Valušis);
12. Inovatyvios medicinos centras (direktorius Algirdas Venalis);
13. Gamtos tyrimų centras (direktorius Vincas Būda).

Visi mokslinių tyrimų institutai yra biudžetinės įstaigos. Jų steigėja yra Lietuvos Respublikos Vyriausybė, savininkė – Lietuvos Respublika. Institutų savininko teises ir pareigas įgyvendina Švietimo ir mokslo ministerija, išskyrus Lietuvos teisės institutą, kurio teises ir pareigas įgyvendina Teisingumo ministerija, ir Lietuvos agrarinės ekonomikos institutą – jo teises ir pareigas įgyvendina Žemės ūkio ministerija. Mokslinių tyrimų institutai atlieka valstybei, visuomenei ar ūkio subjektams svarbius ilgalaikius steigėjo nustatytos krypties mokslinius tyrimus ir eksperimentinę (socialinę, kultūrinę) plėtrą.

Audituojamas laikotarpis – 2014 metai.

Valstybinio audito ataskaitoje pateikiami tik audito metu atlikti ir nustatyti dalykai dėl valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo ir jų naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams.

AUDITO APIMTIS IR METODAI

Auditas atliktas pagal Valstybinio audito reikalavimus, Tarptautinius audito standartus ir Tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus, siekiant gauti pakankamą užtikrinimą, kad valstybės lėšos ir turtas valdomi, naudojami ir disponuojama jais teisėtai. Visiškas užtikrinimas neįmanomas dėl audito apribojimų ir dėl to, kad netikrinome visų (100 proc.) ūkinių operacijų, ūkinių įvykių ir sudarytų sandorių. Audito metu atlikta išsami rizikos analizė ir vidaus kontrolės sistemų tyrimas. Audito procedūros buvo atliktos svarbiausiose audito srityse, atrinkus audito pavyzdžius, kurie geriausiai reprezentavo visumą.

Dėl lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo

2014 m. audituojamuose subjektuose vertinome veiklos teisėtumą, atsižvelgdami į Mokslo ir studijų įstatymo nuostatas, reglamentuojančias valstybinių mokslinių institutų veiklą, ir institutų įstatus. Taip pat vertinome valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumą ir jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams.

Audito metu vertinome institutų veiklos tikslus, sritis, rūšis, teises ir pareigas, nustatytas įstatuose, ir jų įgyvendinimą, ar institutų veiklos tikslai nesutampa, ar jie atlieka valstybei, visuomenei ir ūkio subjektams svarbius ilgalaikius steigėjo nustatytos krypties mokslinius tyrimus ir eksperimentinę (socialinę, kultūrinę) plėtrą. Analizavome, kaip įgyvendinama valstybės mokslinių tyrimų įstaigų, susijusių su integruotų mokslo, studijų ir verslo centrų (slėnių) plėtra, tinklo pertvarka. Atkreipėme dėmesį į Mokslo ir studijų įstatymo nuostatą, leidžiančią mokslinių tyrimų institutą, veikiantį kaip biudžetinė įstaiga, pertvarkyti į viešąją įstaigą, ir domėjomės, ar Švietimo ir mokslo ministerija turi minėtos pertvarkos planą. Nagrinėjome vidaus audito funkcijas institutuose, kurie neturi vidaus audito tarnybų. Tikrinome, ar mokslinių tyrimų institutų vadovai, jų pavaduotojai ir asmenys, atsakingi už turto valdymą, deklaruoja viešuosius ir privačius interesus.

Atlikome tokias audito procedūras:

- analizavome nekilnojamojo turto valdymą ir disponavimą juo veiklos tikslais, jo teisinę registraciją, turto nuomą, panaudą, valdymą pagal kitas sutartis, turto išsinuomavimo pagrįstumą bei teisėtumą. Atlikę turto apžiūrą, įsitikinome, ar jis faktiškai egzistuoja;
- analizavome kilnojamojo turto naudojimą veiklos tikslais, nuomą, panaudą, valdymą ir naudojimą pagal kitas sutartis, turto išsinuomavimo pagrįstumą bei teisėtumą. Atlikę apžiūrą, įsitikinome, ar jis faktiškai egzistuoja, atkreipėme dėmesį į tai, ar institutai neturi turto, kuris galėtų būti pripažintas kilnojamosiomis kultūros vertybėmis;
- aiškinomės nematerialiojo ir finansinio turto sudėtį, analizavome, kaip institutai naudoja intelektinės veiklos rezultatus (išradimus ir patentus) ir gauna už tai pajamų, ar juos registruoja ir suteikia teisinę apsaugą. Aiškinomės, kaip institutai, kaip viešųjų įstaigų savininkai ar dalininkai, užtikrina valstybės interesus;
- tikrinome, kaip vykdomi turto viešieji pirkimai, įgyvendinant valstybės investicijų projektus, kaip perkama įranga vykdant kitus projektus. Analizavome, ar įsigyta įranga buvo reikalinga veiklai vykdyti.

Teisės aktai, kuriais vadovaujantis atliktos valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumo vertinimo procedūros, pateikti 2 priede.

PASTEBĖJIMAI, IŠVADOS, REKOMENDACIJOS

Valstybiniai mokslinių tyrimų institutai atlieka valstybei, visuomenei ar ūkio subjektams svarbius ilgalaikius mokslinius tyrimus ir eksperimentinę (socialinę, kultūrinę) plėtrą fizinių, biomedicinos, technologijos, žemės ūkio, humanitarinių ir socialinių mokslų srityse.

2008 metais Vyriausybė, vadovaudamasi Integruotų mokslo, studijų ir verslo centrų (slėnių) kūrimo ir plėtros koncepcija, Nacionaline Lisabonos strategijos įgyvendinimo programa, Ilgalaikie mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros strategija ir kitais svarbiais dokumentais, studijomis, ekspertų rekomendacijomis, patvirtino Valstybės mokslinių tyrimų įstaigų, susijusių su integruotų mokslo, studijų ir verslo centrų (slėnių) plėtra, tinklo pertvarkos planą¹. Įgyvendinus jį, Vyriausybė 2011 metų veiklos ataskaitoje pažymėjo, kad pertvarka baigta².

Kodėl svarbi institutų pertvarka ir kaip ji įgyvendinta

Iki pertvarkos Lietuvos mokslo ir studijų potencialas buvo išskaidytas, veiklą vykdė 35 valstybės ir universitetų mokslo institutai. Taigi pertvarka siekta sutelkti turimus žmogiškuosius ir materialiuosius mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros (MTEP) išteklius, sudaryti sąlygas kuo efektyviau panaudoti MTEP potencialą sprendžiant šaliai svarbius uždavinius bei racionaliau panaudoti ES struktūrinių fondų ir valstybės biudžeto lėšas.

Reorganizavus mokslinių tyrimų įstaigas pagal atliekamų tyrimų kryptį ar sritį, nuo 2011 metų veiklą vykdo 13 valstybinių mokslinių tyrimų institutų:

Institutai pagal mokslo sritis:

- Biomedicinos, fizinių ir žemės ūkio mokslų sritis: Inovatyvios medicinos centras (IMC), Nacionalinis vėžio institutas (NVI); Gamtos tyrimų centras (GTC), Lietuvos agrarinių ir miškų mokslų centras (LAMMC);
- Fizinių, technologijos mokslų sritis: Lietuvos energetikos institutas (LEI), Fizinių ir technologijos mokslų centras (FTMC);
- Socialinių mokslų sritis: Lietuvos socialinių tyrimų centras (LSTC), Lietuvos teisės institutas (LTI), Lietuvos agrarinės ekonomikos institutas (LAEI);
- Humanitarinių mokslų sritis: Lietuvių kalbos institutas (LKI), Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas (LLTI), Lietuvos kultūros tyrimų institutas (LKTI), Lietuvos istorijos institutas (LII).

Norėdami įsitikinti, ar pertvarka pasiekė pagrindinį tikslą – sutelkti žmogiškuosius ir materialiuosius išteklius, sudaryti sąlygas efektyviau naudoti MTEP potencialą, analizavome kiekvieno instituto veiklos tikslus ir sritis, įstatuose nustatytas teises, pareigas ir jų įgyvendinimą.

Siekėme išsiaiškinti, ar institutų veiklos tikslai nesutampa, ar jie atlieka valstybei, visuomenei ir ūkio subjektams svarbius ilgalaikius steigėjo nustatytos krypties mokslinius tyrimus ir eksperimentinę (socialinę, kultūrinę) plėtrą. Audito metu pastebėjome, kad humanitarinių mokslų srities institutų veikla yra panaši, nėra bendros jų veiklos strategijos. Institutų įstatuose veiklos sritys yra tos pačios, veiklos tikslai panašūs, visi privalo atlikti lituanistinius mokslinius

¹ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008-10-01 nutarimas Nr. 989 „Dėl Valstybės mokslinių tyrimų įstaigų, susijusių su integruotų mokslo, studijų ir verslo centrų (slėnių) plėtra, tinklo pertvarkos plano patvirtinimo“.

² Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012-03-28 nutarimas Nr. 347 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 metų veiklos ataskaitos pateikimo Lietuvos Respublikos Seimui“.

tyrimus, socialinės ir kultūrinės plėtros darbus ir kt. Pažymėtina, kad šiems institutams Mokslo ir studijų įstatyme³ suteiktas ypatingos nacionalinės svarbos statusas.

Įgyvendindami vieną iš minėtame pertvarkos plane numatytų veiksmų, Lietuvos mokslo tarybos ekspertai atliko galimybių studiją dėl Lietuvos humanitarinių ir socialinių mokslų institucijų sistemos konsolidavimo ir plėtros⁴. Ekspertai pažymėjo, kad kiekvienas humanitarinių mokslų srities institutas (Lietuvių kalbos institutas, Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas, Lietuvos istorijos institutas) turi gana aiškias savo veiklos strategines gaires, plėtros vizijas, juose suburti mokslininkų kolektyvai yra iš esmės pajėgūs atlikti ilgalaikius mokslinius tyrimus, tačiau trūksta bendros visų humanitarinių institutų veiklos strategijos.

Mūsų nuomone, parengus humanitarinių mokslų srities institutų bendrą veiklos strategiją, būtų efektyviau atliekami valstybei svarbūs lituanistikos tyrimai panaudojant minėtų institutų mokslinį potencialą, materialines bazes ir valstybės biudžeto lėšas. Galimybių studijoje buvo pasiūlyta juos jungti įkuriant bendrą jungtinių tyrimų asociaciją, kuri administruotų šių institutų veiklą. Švietimo ir mokslo ministerijai, formuojančiai valstybės politiką mokslinių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) bei technologinės plėtros srityje, rekomenduojame spręsti klausimą dėl humanitarinių institutų bendros veiklos.

Pateikus ataskaitos projektą humanitarinių mokslų srities institutams, Lietuvos istorijos institutas ir Lietuvių kalbos institutas pažymėjo, kad palaikydami glaudžius santykius ir siekdami bendrų veiksmų koordinavimo, ketina rugsėjo mėnesį pasirašyti konsorciumo sutartį. Jos paskirtis - organizuoti bendrus nacionalinius ir tarptautinius tarpdisciplininius tyrimų projektus, efektyvinti humanitarinių rezultatų sklaidą. Ji apims ir veiklos strategijos derinimą. Be to, Lietuvių kalbos institutas informavo, kad bendrą institutų strategiją įgyvendina per Mokslo institutų direktorių konferenciją, kuri nėra juridinis asmuo. Atsižvelgdama į mūsų pateiktą rekomendaciją, Švietimo ir mokslo ministerija numato inicijuoti Lietuvos mokslų tarybos administruojamą konkursinę mokslinių tyrimų programą, skirtą bendrų humanitarinių mokslinių tyrimų institutų bendriems mokslinių tyrimų projektams parengti ir įgyvendinti, ir dalyvaus ją rengiant.

Nors patvirtintas pertvarkos planas buvo įgyvendintas (institutai reorganizuoti juos prijungiant ar sujungiant), tačiau vidiniai sinergijos procesai vyksta gerokai ilgiau, todėl ministerija institutams ir toliau skiria lėšas. Atlikdami finansinį (teisėtumo) auditą Švietimo ir mokslo ministerijoje auditoriai nustatė, kad, įgyvendindama Vyriausybės patvirtintą Valstybinę studijų, mokslinių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros 2013–2020 metų plėtros programą⁵, ministerija patvirtino veiksmų planą⁶, kuriame vienas iš uždavinių yra tęsti mokslo ir studijų institucijų tinklo pertvarką. Jame numatyta, kad pertvarka bus įgyvendinta skiriant 3 071,0 tūkst. Lt priemonėms ir projektams, susijusiems su mokslo ir studijų sistemos optimizavimu ir plėtra, ir bus baigta 2013 metais. Tačiau ministerija, nepaisydama to, kad pertvarką buvo planuota baigti per 2013 metus, 2014 m. toliau jai vykdyti panaudojo 2 005,8 tūkst. Lt ir planuoja ją tęsti 2015–2016 metais⁷, skiriant kasmet po 2 033,0 tūkst. Lt. Auditoriai mano, kad ministerija nenumatė, kaip pertvarka turėjo būti vykdoma 2013 m. ir kaip bus vykdoma

³ Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymas, 2009-04-30 Nr. X-242 (2012-04-24 įstatymo Nr. XI-1987 redakcija), 10 str. 4 d.

⁴ Lietuvos humanitarinių ir socialinių mokslų institutų plėtros ir konsolidavimo galimybių studija.

⁵ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012-12-05 nutarimas Nr. 1494 „Dėl Valstybinės studijų, mokslinių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros 2013–2020 metų plėtros programos patvirtinimo“.

⁶ Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2013-06-25 įsakymas Nr. V-579 „Dėl Valstybinės studijų, mokslinių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros programos 2013–2015 metų veiksmų plano patvirtinimo“.

⁷ Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2013-11-22 įsakymas Nr. V-1142 „Dėl Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos 2014–2016 metų strateginio veiklos plano patvirtinimo“.

ateinančiais laikotarpiais, kokia yra jos vykdymo strategija, sąlygos ir tikslai (detaliau – valstybinio audito ataskaitoje „Dėl Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijoje atlikto finansinio (teisėtumo) audito rezultatų“).

Ar reikia keisti institutų teisinę formą

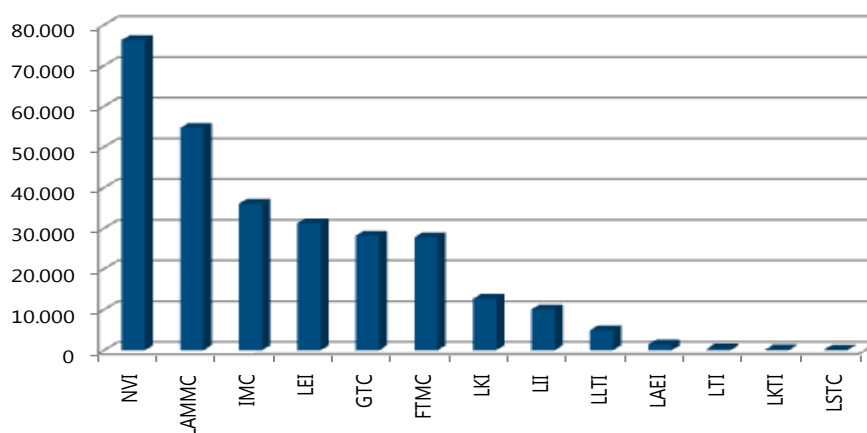
Šiuo metu veikiančių 13 institutų teisinė forma – biudžetinės įstaigos, tačiau nuo 2012 m. atsirado galimybė juos pertvarkyti į viešąsias įstaigas vadovaujantis Mokslo ir studijų įstatymu⁸. Pasidomėjus, kaip vyksta ši pertvarka, Švietimo ir mokslo ministerija, formuojanti valstybės politiką mokslinių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) bei technologinės plėtros srityse, organizuojanti, koordinuojanti ir kontroliuojanti jos įgyvendinimą, paaiškino, kad priimant įstatymą nebuvo rengiamasi visus institutus ar jų dalį pertvarkyti į viešąsias įstaigas. Pertvarkos nuspręsta neskubinti – palikti ją kaip galimybę ir laukti siūlymų iš pačių institutų.

Manome, kad Švietimo ir mokslo ministerija turėtų imtis iniciatyvos išanalizuoti galimybes institutus pertvarkyti į viešąsias įstaigas, kad jų veikla ir valdymas būtų efektyvesni, nes pakeitus institutų teisinę formą – biudžetinėms įstaigoms tapus viešosiomis, jos turėtų didesnę savarankiškumą valdymo (ypač finansų) ir personalo vadybos srityse. Viešoji įstaiga galėtų laisvai disponuoti savo uždirbtomis (ne valstybės) lėšomis, turėti daugiau finansavimo šaltinių. Pasikeistų ir turto valdymas ir naudojimas, nes atsirastų nuosavo turto. Viešosios įstaigos dalininkais galėtų tapti ne tik ministerijos, bet ir verslo struktūros, taip pat kiti juridiniai ir fiziniai asmenys. Ar šie dalykai tiktų institutams, kol kas yra neaišku. Taip pat neaišku, kaip valstybė finansuotų institutus, ypač mokslinius tyrimus ir eksperimentinę (socialinę, kultūrinę) bei technologinę plėtrą, jeigu jie taptų viešosiomis įstaigomis.

Kokį ilgalaikį turtą valdo institutai

Didžiausią mokslinių tyrimų institutų turto dalį sudaro nekilnojamas turtas – administracinės paskirties pastatai. Kai kurie institutai turi gyvenamosios paskirties pastatų bei patalpų, įvairių kitų statinių (garažų, laboratorijų, ūkinių pastatų). Keletas institutų turi nekilnojamųjų ir kilnojamųjų kultūros vertybių, bibliotekų fondus, investicijų į kontroliuojamus ir asocijuotus subjektus. Biomedicinos, fizinių ir technologijų mokslų srities institutai turi laboratorinės ir medicininės įrangos. 2014 m. pabaigoje 13 valstybinių mokslinių tyrimų institutų valdomo ilgalaikio materialiojo, nematerialiojo ir finansinio turto vertė sudarė 283 954 tūkst. Lt.

1 pav. Mokslinių tyrimų institutų patikėjimo teise valdomas ilgalaikis turtas (tūkst. Lt)

Šaltinis – Valstybės kontrolė

⁸ Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymas, 2009-04-30 Nr. X-242 (2012-04-24 įstatymo Nr. XI-1987 redakcija), 10 str. 5 d.

Detalesnė kiekvieno instituto ilgalaikio turto sudėtis (materialusis, nematerialusis, finansinis) pateikiama 1 priede.

2012 ir 2013 metais atlikę auditus atskiruose mokslinių tyrimų instituteuose (Fizinių ir technologijos mokslų, Inovatyvios medicinos ir Gamtos tyrimų centruose, Lietuvių literatūros ir tautosakos institute) nustatėme turto naudojimo pagal nuomos, panaudos bei bendradarbiavimo sutartis pažeidimų, neišspręstų problemų dėl nereikalingo, netinkamo (negalimo) naudoti turto, teisinio registravimo trūkumų bei negautų pajamų už turto naudojimą. Šio audito metu daugelyje institutų taip pat nustatyta minėtų pažeidimų, trūkumų ir problemų. Todėl darytina išvada, kad daugumos institutų vadovai nevykdė nustatytos⁹ pareigos užtikrinti, kad būtų laikomasi teisės aktų nuostatų, taip pat užtikrinti racionalų ir taupų turto naudojimą, veiksmingą vidaus kontrolės sistemos sukūrimą, jos veikimą ir tobulinimą.

Toliau ataskaitoje teikiame pastebėjimus dėl nereikalingo ar netinkamo (negalimo) naudoti turto, valstybės turto nuomos, panaudos, veiksmų išsinuomojant turtą, dėl turto ir sandorių registracijos, dėl atstovavimo valstybės interesams, licencinės veiklos ir kitus pastebėjimus.

Institutai netinkamai sprendžia problemas dėl nereikalingo ar netinkamo (negalimo) naudoti turto

Devyni institutai tokio turto neturi, tačiau keturi institutai turi griūvančių kultūros paveldo ir kitų objektų, nereikalingų pastatų ir statinių. Vienais atvejais turtas kelia pavojų žmonių gyvybei, prarandamos kultūros objektų vertingosios savybės ir kyla rizika, kad kultūros paveldas bus neišsaugotas ateities kartoms, kitais – valstybė negauna ekonominės naudos dėl nenaudojamo turto naudojimo, pardavimo ar perleidimo. Taigi, institutams neturint aiškaus plano, ką daryti su nereikalingu ar netinkamu (negalimu) naudoti turtu, arba vangiai atliekant veiksmus, gali būti padaryta nepataisoma žala valstybei. Pateikiame turto, dėl kurio nepriimti sprendimai, duomenis.

Nereikalingas (netinkamas naudoti) turtas, dėl kurio nepriimti sprendimai:

Lietuvos agrarinių ir miškų mokslų centro 4 filialai:

- Joniškėlio bandymų stotis valdo kultūros paveldo kompleksą (21 nekilnojamojo turto objektas). Stotis įsikūrusi tik viename ansamblio pastate, kiti pastatai veikloje nenaudojami. Dalis patalpų išnuomota, dalis pastatų sugriuvę arba griūva, nes minėta stotis neturi lėšų kultūros paveldo objektams prižiūrėti.
- Elmininkų bandymų stotis nenaudoja degalinės su priklausiniais Elmininkų k., Anykščių r.
- Miškų institutas turi nenaudojamą medžioklės laboratoriją Girionyse, Kauno r., ir gyvenamojo pastato Medeikių k., Biržų r., dalį.
- Rumokų bandymų stočiai nereikalingas administracinio pastato 3 aukštas.

Lietuvos energetikos institutas turi nenaudojamas patalpas bendrabutyje (1 kambarys).

Fizinių ir technologijos mokslų centras nenaudoja patalpų Goštauto g. 12, Vilniuje, slėptuvės Savanorių pr. 231, Vilniuje.

Nacionalinis vėžio institutas valdo dalį požeminės automobilių stovėjimo aikštelės, technines ir pagalbines bei neįrengto sporto klubo patalpas Vilniuje.

Lietuvos agrarinių ir miškų mokslų centre pradėti veiksmai dėl nereikalingo turto, bet procesas vyksta lėtai: ilgai trunka sprendimų derinimas su ministerija, neskiriama lėšų turtui likviduoti ar rekonstruoti.

⁹ Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų įstatymas, 1995-12-05 Nr. I-1113 (2010-01-21 įstatymo Nr. XI-666 redakcija), 9 str. 2 d. 2 ir 6 p.

Turtas, kurio perdavimo procedūros pradėtos

Joniškėlio bandymų stotis sudegusią fermą norėjo perduoti VĮ Turto bankui, tačiau šis atsisakė priimti, nes prie fermos yra registruotas vandens bokštas, kuris pavojingas žmonių gyvybei. VĮ Turto bankas pareikalavo nugriauti bokštą ir tuomet sutinka perimti fermą.

Sodininkystės ir daržininkystės institutas nenaudojamame pastate – pirtyje norėtų įkurti Abrobiologijos edukacinį centrą moksleivių švietimui ir jame sistemingai rengti mokymo kursus, susitikimus su instituto mokslininkais, praktiškai išbandyti moksliniame darbe taikomas metodikas ir panašiai. Pastato rekonstrukcijai reikėtų apie 300 tūkst. eurų. Dėl finansavimo buvo kreiptasi į Švietimo ir mokslo ministeriją (2015-02-23 raštas Nr. SR-755). Ministerija informavo (2015-02-04 raštas Nr. CD-4-42), kad skirti lėšų neturinti galimybių ir kad tai reikėtų svarstyti planuojant valstybės investicijas 2016–2018 metais.

Žemdirbystės institutas kreipėsi į Švietimo ir mokslo ministeriją (2014-02-03 raštas Nr. CD-4-42) dėl 4 statinių nugriovimo, nes jie kelia pavojų žmonių saugumui. Iki šiol vyksta derinimas.

Vėžaičių filialas kreipėsi į Švietimo ir mokslo ministeriją (2015-02-11 raštas Nr. CD-4-52) dėl 4 statinių nugriovimo, nes jie kelia pavojų žmonių saugumui. Vyksta derinimas.

Norime pažymėti, kad *Lietuvos agrarinių ir miškų mokslų centras* yra vienintelis institutas, turintis 11 visoje Lietuvoje išsidėsčiusių filialų, kurie pagal savo finansines galimybes kiekvienas atskirai rūpinasi turimu turtu. Todėl daugiausia problemų dėl turto naudojimo, valdymo ir disponavimo juo nustatėme būtent minėto centro filialuose.

Centrui rekomendavome analizuoti visų filialų turto naudojimo paskirtį, fizinę būklę, finansines galimybes turtą išlaikyti ir prižiūrėti, filialų vadovų sprendimus ir veiksmus, numatyti veiksmų eigą ir reikalingų išteklių sutelkimą, siekiant efektyviai ir racionaliai naudoti turtą.

Nacionalinis vėžio institutas turi nereikalingo ir veikloje nenaudojamo turto (4 vnt. šaligatvių, takeliai, vartai). Sprendimai perduoti šį turtą priimti, bet jis iki šiol neperduotas VĮ Valstybės turto fondui. Fondas atsisako jį perimti, nes jo privatizuoti negalima: turtas yra pagrindinio pastato – gyvenamojo namo, Polocko g. 6, Vilniuje, kuris nuosavybės teise priklauso gyventojams, priklausiniai.

Lietuvos agrarinių ir miškų mokslų centras, Lietuvos energetikos institutas, Fizinių ir technologijos mokslų centras ir Nacionalinis vėžio institutas neužtikrino, kad būtų laikomasi Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatyme įtvirtintų visuomeninės naudos, efektyvumo ir racionalumo principų, nes operatyviai nesprenžia netinkamo (negalimo) naudoti turto klausimų, t. y. nepriima sprendimų, ką su juo daryti, neskiria lėšų negalimam naudoti turtui likviduoti ar rekonstruoti.

Atsižvelgdami į audito metu nustatytus dalykus institutams rekomendavome spręsti klausimą dėl nereikalingų ar netinkamų naudoti pastatų, statinių ir patalpų naudojimo. Pažymėtina, kad visi institutai nedelsdami ėmėsi veiksmų: Lietuvos agrarinių ir miškų mokslų centras atlieka nenaudojamo ir pripažinto nereikalingu turto perdavimo Turto bankui procedūras ir derina kitų statinių nurašymą; Fizinių ir technologijos mokslų centras paaiškino, kad patalpos reikalingos ir kad 2015 m. pabaigoje, kuomet persikels į naujus pastatus, nuspręs dėl jų perdavimo, kitą turtą remontuos ir pritaikys veiklai; Lietuvos energetikos institutas dėl nenaudojamų patalpų kreipėsi į Švietimo ir mokslo ministeriją, kuri pritarė sprendimui turtą perduoti VĮ Turto bankui; Nacionalinis vėžio institutas dėl tokio turto perdavimo 2015-06-09 kreipėsi į minėtą įmonę.

Valstybės turtas išnuomojamas pažeidžiant teisės aktus

Turto valdytoji – valstybinių mokslinių tyrimų institutui – įstatymu¹⁰ suteikta teisė nenaudojamą valstybinėms funkcijoms atlikti turtą išnuomoti Lietuvos Respublikos ir užsienio valstybių fiziniams, juridiniams asmenims ir kitiems subjektams. Išnuomojant turtą turi būti užtikrinama, kad sandoriai dėl turto sudaromi tik teisės aktų nustatytais atvejais ir būdais. Priimant sprendimus, susijusius su turto valdymu, naudojimu ir disponavimu juo, turi būti siekiama maksimalios naudos visuomenei. Taigi, siekdami nustatyti, ar visi institutai vadovaujasi teisės aktų nuostatomis ir laikosi turto valdymo ir naudojimo principų, audito metu įvertinome visas institutuose sudarytas nuomos sutartis (171 vnt.). Daugelyje institutų nustatėme nuomos konkursų organizavimo, nuomos sutarčių trukmės nustatymo, nuompinigių dydžio apskaičiavimo bei sutarčių sudarymo pažeidimų.

Pateikiame atvejus, kuomet institutai, netinkamai išnuomodami valstybės turtą, apribojo galimybę dalyvauti potencialiems nuomininkams ir galbūt gauti didesnes pajamas:

- du institutai nesivadovavo Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymu¹¹ ir patalpas išnuomojo be viešo nuomos konkurso (*Nacionalinis vėžio institutas* – 4 nuomos sutartys, *Lietuvos agrarinių ir miškų mokslų centro filialai: Agrocheminių tyrimų laboratorija* – 12 sutarčių, *Joniškėlio bandymų stotis* – 10, *Miškų institutas* – 1, *Žemdirbystės institutas* – 7). Be to, *Nacionalinis vėžio institutas* be viešo konkurso išnuomojo vaistinės įrangos komplektą ir kitą ilgalaikį turtą pagal 2 nuomos sutartis;
- nuomos sutartys sudarytos ilgesniam nei 10 metų laikotarpiui, kaip leidžia Vyriausybės nutarimas¹² (*Lietuvos agrarinių ir miškų mokslų centro filialai: Žemdirbystės institutas* – 3 negyvenamųjų patalpų, *Sodininkystės ir daržininkystės institutas* – 7 gyvenamųjų patalpų nuomos sutartys, *Nacionalinis vėžio institutas* – 2 kilnojamojo ilgalaikio turto nuomos sutartys).

Nustatyta atvejų, kai institutų vadovų sprendimai dėl turto naudojimo nedavė maksimalios naudos visuomenei:

- nepagrįstai sumažintas nuomos mokesčio dydis: *Socialinių tyrimų centras* 3 sutartyse sumažino nuompinigių dydį, nors viešo konkurso dalyviai siūlė didesnę, taip pažeidė Vyriausybės nutarimą dėl valstybės materialiojo turto nuomos¹³ ir 2014 m. negavo 1,3 tūkst. Lt; *Lietuvos agrarinių ir miškų mokslų centro Vokės filialas* patalpas išnuomojo už mažesnę nuomos mokesť nei nustatytas pradinis, taip pažeidė Vyriausybės nutarimą dėl valstybės materialiojo turto nuomos¹⁴ ir negavo 85,4 tūkst. Lt; *Fizinių ir technologijos mokslų centras*, pratęsdamas kavinės nuomos sutartį, pakeitė esmines sutarties sąlygas – sumažino nuomos mokesť ir 2014 m. negavo 8,9 tūkst. Lt;
- neperskaičiuojamas nuompinigių dydis, nors nuomos sutartyse tai numatyta: *Lietuvos energetikos institutas*, *Lietuvos agrarinių ir miškų mokslų centro filialai: Sodininkystės ir daržininkystės institutas*, *Agrocheminių tyrimų laboratorija*, *Upytės bandymų stotis*, *Žemdirbystės institutas*. Minėti institutai nesivadovavo nuomos sutarčių nuostatomis;
- patalpas išnuomojo be Švietimo ir mokslo ministerijos pritarimo ir nesuderinę su Aplinkos

¹⁰ Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymas, 1998-05-12 Nr. VIII-729 (2006-07-18 įstatymo Nr. X-771 redakcija), 14 str.

¹¹ 14 str. 2 d.

¹² Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-12-14 nutarimas Nr. 1524 (2002-11-19 nutarimo Nr. 1814 redakcija) „Dėl valstybės ilgalaikio materialiojo turto nuomos“, 3.6 p.

¹³ Valstybės materialiojo turto viešo nuomos konkurso organizavimo taisyklės, 16 p.

¹⁴ Ten pat, 2007-05-09 nutarimo Nr. 485 redakcija, 18 ir 19 p.

ministerija, nesivadovaudami Vyriausybės nutarimu¹⁵ – *Lietuvos agrarinių ir miškų mokslų centro filialai*: Agrocheminių tyrimų laboratorija, Joniškėlio bandymų stotis, Miškų institutas, Sodininkystės ir daržininkystės institutas, Upytės bandymų stotis, Vėžaičių filialas, Vokės filialas ir Žemdirbystės institutas. Atsakingos institucijos, neturėdamos informacijos apie institutų sprendimus dėl patalpų nuomos, negalėjo pagal savo kompetenciją įvertinti sprendimų pagrįstumo bei patalpų reikalingumo kitiems viešojo sektoriaus subjektų poreikiams tenkinti;

- sudarytos sutartys, neatitinkančios teisės aktų¹⁶ reikalavimų (bendradarbiavimo, pasaugos, techninės priežiūros paslaugų, panaudos), ir turtas perduotas neatlygintinai, nors jis turėjo būti išnuomotas ir gauta pajamų. *Nacionalinis vėžio institutas* panaudos ir techninės priežiūros paslaugų sutartimis savo patalpose leido privačiam juridiniam asmeniui įrengti 12 vnt. kavos ir 1 užkandžių aparatą, o bendradarbiavimo sutartimi suteikė patalpas privačiam juridiniam asmeniui 9 įrenginiams, skirtiems informacinei medžiagai skelbti, laikyti. *Lietuvos energetikos institutas* pagal pasaugos sutartį leido privačiam juridiniam asmeniui savo patalpose įrengti 1 kavos aparatą. *Lietuvos agrarinių ir miškų mokslų centro* Sodininkystės ir daržininkystės institutas pagal pasaugos sutartis perdavė meteorologines stoteles, modulius žaladariams prognozuoti neatlygintinai naudotis ūkio subjektams: uždarosioms akcinėms bendrovėms ir ūkininkui.

Nacionalinis vėžio institutas, Lietuvos agrarinių ir miškų mokslų, Socialinių tyrimų, Fizinių ir technologijos mokslų centrai, Lietuvos energetikos institutas ne visais atvejais nuomojo turtą skaidriai ir teisėtai: patalpas išnuomojo be viešo nuomos konkurso, sprendimų nesuderino su atsakingomis ministerijomis, išnuomojo ilgesniam laikotarpiui, nei nustatyta teisės aktuose, nepagrįstai sumažino nuomos mokesčio dydį ir taip negavo 95,6 tūkst. Lt pajamų, neperskaičiavo nuomos mokesčio dydžių.

Nacionalinis vėžio institutas, Lietuvos energetikos institutas, Lietuvos agrarinių ir miškų mokslų centras pagal kai kurias sudarytas sutartis netinkamai perdavė turtą neatlygintinai naudotis, nors jis turėjo būti išnuomotas.

Taip institutai neužtikrino Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatyme įtvirtintų visuomenės naudos, racionalumo ir efektyvumo principų, nes negavo dalies turimų gauti pajamų ir apribojo tiekėjų konkurenciją.

Siekdami užtikrinti Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatyme įtvirtintus visuomenės naudos, racionalumo ir efektyvumo principus, rekomendavome institutams nutraukti nuomos ir kitas netinkamai sudarytas sutartis ir, esant poreikiui, skelbti naujus nuomos konkursus. Įgyvendindamas pateiktas rekomendacijas, Lietuvos agrarinių ir miškų mokslų centras kai kurias be viešo konkurso ar ilgesniam nei leidžiama laikotarpiui sudarytas sutartis nutraukė ir inicijavo nutraukimą, perskaičiavo nuomos mokesčius pagal 3 sutartis, priėmė sprendimus pasibaigus nuomai skelbti naujus konkursus, nutraukti pasaugos sutartis. Nacionalinis vėžio institutas 4 butus, išnuomotus be konkurso, pripažino tarnybinėmis patalpomis ir inicijavo kito turto nuomos, panaudos, bendradarbiavimo, techninės priežiūros paslaugų sutarčių nutraukimą. Socialinių tyrimų centras dviem papildomais susitarimais nustatė buvusius nuomos mokesčius ir pakartotinai paragino nuomininkus užregistruoti nuomos sutartis. Fizinių ir technologijos mokslų centras priėmė sprendimą

¹⁵ Ten pat, 2002-11-19 nutarimo Nr. 1814 redakcija, 2.2 p.

¹⁶ Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymas (2002-05-23 įstatymo Nr. IX-900 redakcija).

nutraukti nuomos sutartis, o Lietuvos energetikos institutas – pasaugos sutartį nutraukė ir atsižvelgs į pateiktą rekomendaciją perskaičiuoti nuompinigių dydį.

Nustatyta pažeidimų perduodant turtą panaudos pagrindais

Audito metu vertinome institutuose sudarytą 151 panaudos sutartį. Pagal šias sutartis valstybės turtas perduodamas neatlygintinai. Pažymėtina, kad dauguma institutų laikėsi viešosios teisės principo – valstybės turto perdavimo panaudos pagrindais sandorius sudarė tinkamai ir laikydamiesi nustatytų procedūrų, tačiau nustatėme, kad:

- *Nacionalinis vėžio institutas* ilgalaikį turtą – laboratorinę įrangą – Vilniaus universitetui, o *Inovatyvios medicinos centras* Santariškių klinikoms perdavė panaudos pagrindais neterminuotam laikotarpiui, be to, centras savo sprendimo nesuderino su Švietimo ir mokslo ministerija. Taigi institutai nesivadovavo Vyriausybės nutarimu patvirtinta tvarka¹⁷.

Pateikus rekomendacijas, Nacionalinis vėžio institutas inicijuoja panaudos termino nustatymą, o Inovatyvios medicinos centras priėmė sprendimą 2015 m. rugsėjo mėn. nutraukti panaudos sutartį;

- *Lietuvių kalbos institutas* 6 dalių kilnojamąjį parodą „Paliesk lietuvių kalbą rankomis“ lingvistiniais švietimo tikslais, siekiant puoselėti kalbą, *Lietuvos agrarinių ir miškų mokslų centro* Joniškėlio bandymų stotis – dalį stovėjimo aikštelės ir Žemdirbystės institutas – virtuvės įrangą neteisėtai perdavė privatiems juridiniams asmenims ir individualiosios įmonės savininkei pagal panaudos sutartis, nes tokie asmenys nepatenka į nurodytų subjektų, kuriems turtas gali būti perduodamas pagal panaudos sutartis, sąrašą. Taip institutai pažeidė Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymą¹⁸ ir negavo pajamų. Atkreiptinas dėmesys, kad Joniškėlio bandymų stotis galėjo pagal panaudos sutartį perduoti festivaliui organizuoti skirtą dvaro sodybą (svirną, oficiną ir parką) Pasvalio krašto muziejui, tačiau tam reikalingas Vyriausybės nutarimas¹⁹:

Lietuvių kalbos institutui rekomendacijos neteikėme, nes sutartis pasibaigė, o Lietuvos agrarinių ir miškų mokslų centro viena sutartis baigėsi, kitą – nutraukė.

Problemos dėl institutų valdomo turto perdavimo mokslo ir technologijų parkams

Valstybės kontrolė atkreipia dėmesį į pasikartojančius pažeidimus perduodant valstybės turtą mokslo ir technologijų parkų veiklai vykdyti. Institutai (vieni iš parkų steigėjų) vienais atvejais patalpas perduoda parkui panaudos, kitais – nuomos pagrindais, o parkai jas išnuomoja arba pernuomoja įmonėms, nors teisės aktai draudžia pagal panaudą gautą turtą išnuomoti, o nuomos pagrindais – pernuomoti. Tokių pačių pažeidimų nustatėme ir valstybiniuose universitetuose, kurie yra parkų steigėjai²⁰. Pažymėtina, kad viena parkų funkcijų, nustatytų Mokslo ir studijų įstatyme, – sudaryti palankias sąlygas steigtis įmonėms, atliksiančioms taikomųjų mokslinių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės) plėtros darbus ir diegsiančioms inovacijas. Teikiame pastebėjimus:

- *Lietuvos energetikos institutas* 2011 m. davė leidimą VŠĮ Kauno aukštųjų ir informacinių

¹⁷ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002-12-03 nutarimu Nr. 1890 patvirtinto Valstybės turto perdavimo panaudos pagrindais laikinai neatlygintinai valdyti ir naudoti tvarkos aprašo 6 p.; 6.3, 7.2 p. (2007-02-21 nutarimo Nr. 229 redakcija).

¹⁸ Tuo metu galiojusios aktualios redakcijos įstatymas, 13 str. 1 d.

¹⁹ Valstybės turto perdavimo panaudos pagrindais laikinai neatlygintinai valdyti ir naudoti tvarkos aprašas, 2.1 p. (2007-02-21 nutarimo Nr. 229 redakcija).

²⁰ Valstybinio audito ataskaitos: 2013-07-11 Nr. FA-P-50-6-73 „Dėl Kauno technologijos universitete atlikto finansinio (teisėtumo) audito rezultatų“, 2011-05-02 Nr. FA-34-5-16 „Dėl Klaipėdos universitete atlikto finansinio (teisėtumo) audito rezultatų“.

technologijų parkui nuomoti panaudos pagrindais perduotą turtą. Nesivadovauta įstatymo²¹ nuostata, kad asmenys, kuriems valstybės turtas perduotas neatlygintinai naudotis, negali jo išnuomoti ar kitaip perduoti naudotis tretiesiems asmenims;

- *Fizinių ir technologijos mokslų centras* patikėjimo teise valdomas patalpas 2012 m. išnuomojo VŠĮ Mokslo ir technologijų parkui, o šis jas pernuomojo įvairiems juridiniams asmenims. Nustatėme, kad parkas, išnuomodamas patalpas, gauna daug didesnes pajamas nei institutas (pvz., pagal vieną subnuomos sutartį gautos dvigubai didesnės pajamos, pagal kitą – beveik trigubai, iš viso sudaryta 11 sutarčių). Pažymėtina, kad nuo 2014-11-12 Valstybės ilgalaikio materialiojo turto viešojo nuomos konkurso ir nuomos ne konkurso būdu organizavimo tvarkoje²² nustatyta, kad valstybės turto subnuoma negalima.

Institutai turėtų vadovautis teisės aktų nuostatomis ir patys skelbti viešus nuomos konkursus įmonėms ir kitiems subjektams, kurie atlieka taikomųjų mokslinių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės) plėtros darbus ir taiko inovacijas. Todėl Lietuvos energetikos institutui rekomendavome nutraukti panaudos sutartį, o Fizinių ir technologijos mokslų centrui – pasibaigus nuomos sutarčių terminams 2015-09-30, jų nepratęsti.

Pateikus rekomendacijas, Lietuvos energetikos institutas informavo, kad raštu kreipėsi į VŠĮ Kauno aukštųjų ir informacinių technologijų parką dėl panaudos sutarties nutraukimo, o Fizinių ir technologijos mokslų centras pranešė, kad pasibaigus nuomos sutarčių terminams jos nebus pratęstos.

Nekilnojamasis turtas išsinuomojamas ne viešo konkurso būdu

Keturi institutai, vykdydami veiklą, ne tik naudojami patikėjimo teise valdomu turtu, bet ir jį nuomojasi. Trys institutai, išsinuomodami turtą be viešo konkurso, apribojo potencialių nuomotojų konkurenciją ir neužtikrino racionalus lėšų panaudojimo. Taip buvo nesilaikoma Vyriausybės nutarimu²³ nustatytų pirkimo būdų – skelbiamų arba neskelbiamų derybų:

- *Lietuvos agrarinių ir miškų mokslų centro filialai* – Perlojos ir Joniškėlio bandymų stotys – išsinuomojo žemės sklypus, Lietuvos teisės institutas – garažą, Fizinių ir technologijos mokslų centras – sandėlius ir gamybinės paskirties patalpas. Centrai įsipareigojo nutraukti sutartis, Lietuvos teisės institutas sutartį nutraukė.

Lietuvos agrarinių ir miškų mokslų centro Sodininkystės ir daržininkystės institutas, neatlikęs pirkimo procedūrų, iš privataus juridinio asmens išsinuomojo patalpas (laikiną statinį) prekybai. Statinys 2006 m. pastatytas panaudos pagrindais instituto valdomoje žemėje. Instituto atsakingi asmenys negalėjo paaiškinti, koku teisiniu pagrindu privatus juridinis asmuo pasistatė statinį. Centras informavo, kad minėtas juridinis asmuo statinį pašalins, o reikalingą statinį įsigis neskelbiamų derybų būdu.

Pažymėtina, kad tik Inovatyvios medicinos centras, išsinuomodamas patalpas, atliko visas teisės akte nustatytas procedūras.

²¹ Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymas (2006-07-18 įstatymo Nr. X-771 redakcija), 13 str. 4 d.

²² Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-12-14 nutarimu Nr. 1524 (2014-11-05 nutarimo Nr. 229 redakcija) patvirtinto Valstybės ilgalaikio materialiojo turto viešojo nuomos konkurso ir nuomos ne konkurso būdu organizavimo tvarkos aprašo 48 p.

²³ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003-06-25 nutarimu Nr. 841 (2004-02-25 nutarimo Nr. 211 redakcija) patvirtinto Žemės, esamų pastatų ar kitų nekilnojamųjų daiktų pirkimų arba nuomos ar teisių į šiuos daiktus įsigijimų tvarkos aprašo 8 p.

Lietuvos teisės institutas, Lietuvos agrarinių ir miškų mokslų, Fizinių ir technologijos mokslų centrai nekilnojamąjį turtą išsinuomojo ne viešo konkurso būdu, nesuteikė galimybės kitiems potencialiems nuomotojams pasiūlyti savo paslaugas ir galbūt patalpas išsinuomojo ne už pačią mažiausią kainą.

Nustatyta trūkumų registruojant nekilnojamąjį turtą ir sandorius

Valstybė, siekdama turėti objektyvią informaciją apie savo turtą, nustatė reikalavimą Nekilnojamojo turto registre registruoti žemę, statinius ir kitus nekilnojamuosius daiktus, daiktines teises į nekilnojamuosius daiktus, šių teisių suvaržymus, įstatymu nustatytus juridinius faktus. Ne visas patikėjimo teise valdomas institutų turtas registruojamas Nekilnojamojo turto registre, kaip reikalaujama šio registro įstatyme²⁴.

Neįregistruotas valstybės turtas:

- Lietuvos agrarinių ir miškų mokslų centras (kartu su filialais) neįregistravo 31 turto vieneto;
- Fizinių ir technologijos mokslų centras – 12 turto vienetų;
- Lietuvos energetikos institutas – 1 turto vieneto;
- Gamtos tyrimų centras – 3 turto vieneto;
- Nacionalinis vėžio institutas – 4 turto vieneto.

Pažymėtina, kad minėtus turto vienetus *Gamtos tyrimų centre* (Vilniaus r. – 3 turto vienetai: namas, angaras ir šiltnamis) ir kai kuriuos – *Fizinių ir technologijos mokslų centre* (Ignalinos r. – 2 laboratorijos, laivų garažas ir pirtis) įregistruoti sudėtinga, nes nėra pradinių statybos dokumentų. Centrams rekomendacijų neteiksime, nes jos teiktos ankstesnių auditų metu ir jų įgyvendinimo terminai pratęsti, tačiau paprašėme pateikti informaciją, kokių veiksmų yra imtasi. Gamtos tyrimų centras atliko minėtų turto vienetų inventorizaciją, peržiūrėjo archyvinę medžiagą ir nustatė, kad angaras ir šiltnamis – laikini statiniai ir jų registruoti neprivaloma, o dėl namo įteisinimo kreipsis į VĮ Registrų centrą. Fizinių ir technologijos mokslų centras artimiausiu metu spręs klausimą dėl racionalaus turto panaudojimo Ignalinos rajone.

Du institutai neišregistravo iš Nekilnojamojo turto registro pastatų ir statinių, kurie nugriauti. Taigi nesivadovauta Vyriausybės nutarimu²⁵.

Neišregistruoti pastatai, statiniai:

- Lietuvos agrarinių ir miškų mokslų centro filialuose:
  - Perlojos bandymų stotyje – degalų rezervuaras;
  - Žemdirbystės institute – šiltnamiai;
- Nacionaliniame vėžio institute – pastatas-sandėlis.

Lietuvos socialinių tyrimų centras, Lietuvos energetikos institutas, Fizinių ir technologijos mokslų centras, Lietuvos agrarinių ir miškų mokslų centro filialai (Agrocheminių tyrimų laboratorija, Joniškėlio bandymų stotis, Miškų institutas, Sodrininkystės ir daržininkystės institutas, Upytės bandymų stotis, Vėžaičių ir Vokės filialai bei Žemdirbystės institutas) nekontroliavo, kad nuomos juridinis faktas būtų

²⁴ 1996-09-24 įstatymas Nr. I-1539 (2001-06-21 įstatymo Nr. IX-391 redakcija), 9 str.

²⁵ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014-04-23 nutarimu Nr. 379 patvirtintų Nekilnojamojo turto registro nuostatų 69 p. (nuo 2003-04-01 tai reglamentavo Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimas Nr. 1129).

įregistruotas Nekilnojamojo turto registre, kaip nustatyta Vyriausybės nutarime²⁶.

Fizinių ir technologijos mokslų centras (1) neįregistravo žemės panaudos sutarčių, kaip nustatyta teisės aktuose²⁷.

Kadangi institutai neregistravo nekilnojamojo turto ir teisių į jį pagrindiniame valstybės registre, valstybė neturi patikimos ir tikros informacijos apie visą valstybės turtą ir dėl jo sudarytus sandorius. Taip neužtikrinama tinkama valstybės turto apsauga nuo praradimų, jo priežiūra ir nepasiekiamas maksimalus ekonominis efektas jį valdant.

ryšius, propaguotų inovacijų kultūrą ir pan., kaip nurodyta viešųjų įstaigų įstatuose:

Viešųjų įstaigų veiklos tikslai:

Lietuvos energetikos institutas:

- VŠĮ Kauno regioninės energetikos agentūros tikslai – padėti Lietuvos ūkio subjektams įgyvendinant ES direktyvas energetikos srityje, skatinti ES šalių patirties energetikos srityje sklaidą, tarptautinių ryšių plėtrą ir vietinį bendradarbiavimą, taupų ir efektyvų energijos naudojimą, atsinaujinančių energijos išteklių panaudojimą, aplinkosaugos gerinimą ir pan. (dalininkė).
- VŠĮ Kauno aukštųjų ir informacinių technologijų parko tikslas – sukurti patrauklią fizinę infrastruktūrą smulkiosioms ir vidutinėms įmonėms, didžiųjų verslo įmonių MTEP padaliniams, teikti verslo inkubatoriaus paslaugas naujoms įmonėms dėl naujausių mokslo žinių komercinimo, teikti inovatyvų verslą skatinančias paslaugas, rengti mokymus, studentų praktikas ir verslumo programas, skatinti tarptautinį bendradarbiavimą ir pan. (dalininkas).

Fizinių ir technologijos mokslų centras:

- VŠĮ Fizikos instituto mokslo ir technologijų parko tikslas – teikti paramą įmonėms MTEP srityse, komercinti mokslinių tyrimų rezultatus, skatinti verslo, mokslo ir studijų integraciją fizinių ir technologinių mokslų srityje ir pan. (savininkas).
- VŠĮ Mokslo ir technologijų parko tikslas – didinti parko ūkio subjektų konkurencingumą, aktyvinti mokslinių tyrimų rezultatų pritaikymą gamybinėje veikloje, skatinti naujų technologinės pakraipos ūkio subjektų kūrimąsi Lietuvoje, vykdyti projektus, skatinančius taikomųjų mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros darbus ir inovacijas, jungiančius verslą, mokslą ir studijas, teikti informacines, mokymo, konsultavimo paslaugas, populiarinti Lietuvos mokslinį ir pramoninį potencialą ir pan. (dalininkas).

Lietuvos agrarinių ir miškų mokslų centras: VŠĮ Europos technologinių platformų ir pramoninių klasterių nacionalinio biuro tikslas – teikti paramą ir konsultuoti (dalininkas).

Pateikus rekomendacijas, siekdami užtikrinti tikslią valstybės nekilnojamojo turto apskaitą, institutai ėmėsi veiksmų dėl turto registravimo, išregistravimo, nuomos ir panaudos juridinių faktų registravimo, priėmė sprendimus kai kuriuos turto vienetus pripažinti nereikalingais ar netinkamais (negalimais) naudoti, kai kurį turtą nurašyti ir likviduoti, taip pat ėmėsi veiksmų dėl turto, kurio pradinių dokumentų nėra.

Ne visais atvejais institutai tinkamai atstovauja valstybės interesams

Biudžetinės įstaigos, steigdamos viešąsias įstaigas, investuoja valstybės turtą, todėl svarbu, kad

²⁶ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-12-14 nutarimu Nr. 1524 (2007-05-09 nutarimo Nr. 485 redakcija) patvirtintų Valstybės materialiojo turto viešo nuomos konkurso organizavimo taisyklių 1 priedo 16 p.

²⁷ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002-12-03 nutarimu Nr. 1890 (2007-02-21 nutarimo Nr. 229 redakcija) patvirtinto Valstybės turto perdavimo panaudos pagrindais laikinai neatlygintinai valdyti ir naudotis tvarkos aprašo 1 priedo 7 p.

įkurtose įstaigose būtų tinkamai atstovaujama valstybės interesams, siekiant užtikrinti, jog valstybės turtas bus valdomas racionaliai, taupiai ir siekiant naudoti visuomenei.

Lietuvos energetikos institutas, Lietuvos agrarinių ir miškų mokslų centras, Fizinių ir technologijos mokslų centras turi įsteigę viešąsias įstaigas arba yra jų dalininkai. Nustatėme, kad jie ne visais atvejais tinkamai atstovauja valstybės interesams. Visi institutai nepatvirtino atstovavimo valstybei viešosiose įstaigose taisyklių pagal Vyriausybės nutarimą „Dėl valstybės ir savivaldybių turtinių ir neturtinių teisių įgyvendinimo viešosiose įstaigose“²⁸. *Fizinių ir technologijos mokslų centras*, kaip vienos viešosios įstaigos savininkas, neužtikrino, kad įstaigos įstatuose visuotinio dalininkų susirinkimo kompetencijai būtų priskirtas veiklos strategijos tvirtinimas, veiklos vertinimo kriterijų nustatymas, valdymo struktūros, pareigybių sąrašo tvirtinimas²⁹. *Lietuvos energetikos institutas ir Fizinių ir technologijos mokslų centras*, kaip viešųjų įstaigų dalininkai, nepasiekė, kad įstaigų įstatuose būtų numatyta pirmiau paminėta kompetencija. Be to, centras, kaip savininkas, nenustatė įstaigos veiklos vertinimo rodiklių ir kategorijos, mokėjimo už darbą vadovaujantiems darbuotojams tvarkos ir dydžių³⁰, instituto tinklalapyje nepaskelbė šios įstaigos veiklos ataskaitų³¹.

Mūsų nuomone, institutai, nepatvirtinę įstaigų veiklos strategijų ir veiklos vertinimo kriterijų, negali užtikrinti, kad įstaigų vykdoma veikla skatintų mokslo žinių ir technologijų sklaidos procesus, sudarytų sąlygas komercinti mokslinių tyrimų rezultatus, skatintų mokslo ir verslo

Institutai per mažai dėmesio skiria neturtinėms teisėms ir pareigoms įgyvendinti kontroliuojamose ir asocijuotose viešosiose įstaigose, todėl negali užtikrinti, kad viešųjų įstaigų vykdoma veikla atitiktų valstybės prioritetus ir siekius mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros srityje.

Kad būtų tinkamai atstovaujama valstybės interesams, Lietuvos energetikos institutui, Lietuvos agrarinių ir miškų mokslų, Fizinių ir technologijos mokslų centrums rekomendavome patvirtinti atstovavimo valstybei viešosiose įstaigose taisykles, Lietuvos energetikos institutui, Fizinių ir technologijos mokslų centrui – inicijuoti viešųjų įstaigų įstatų pakeitimus, visuotinio dalininkų susirinkimo kompetencijai priskiriant privalomus reikalavimus, visiems minėtiems institutams – imtis priemonių, kad būtų patvirtintos veiklos strategijos, nustatyti veiklos vertinimo kriterijai ir kt. Visi institutai nedelsdami ėmė vykdyti pateiktas rekomendacijas, o dėl VŠĮ Kauno aukštųjų ir informacinių technologijų parko Lietuvos energetikos institutui pateikta rekomendacija nebeaktuali, nes nuo 2015 m. sausio mėn. institutas nebėra dalininkas.

Pajamos iš nematerialiojo turto – licencijų

Lietuvos agrarinių ir miškų mokslų centro filialai (Žemdirbystės, Sodininkystės ir daržininkystės institutai, Vokės filialas, Upytės bandymų stotis) yra sukūrę lietuviškas vaisių, daržovių ir javų veisles bei įtraukę jas į saugomų augalų veislių sąrašą taip suteikdami joms teisinę apsaugą. Tačiau ne visi centro filialai gauna pajamų iš licencinės veiklos: tik 2 padaliniai (Žemdirbystės bei

²⁸ 2007-09-26 nutarimas Nr. 1025, 4 p.

²⁹ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007-09-26 nutarimas Nr. 1025 „Dėl valstybės ir savivaldybių turtinių ir neturtinių teisių įgyvendinimo viešosiose įstaigose“, 2.5 p.

³⁰ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010-05-26 nutarimas Nr. 598 „Dėl viešųjų įstaigų, kurių savininkė yra valstybė arba kai valstybė turi daugumą balsų visuotiniame dalininkų susirinkime, vadovų, jų pavaduotojų ir vyriausiųjų buhalterių darbo apmokėjimo“, 1.1.2, 1.2 ir 2 p.

³¹ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007-09-26 nutarimas Nr. 1025 „Dėl valstybės ir savivaldybių turtinių ir neturtinių teisių įgyvendinimo viešosiose įstaigose“, 7 p.

Sodininkystės ir daržininkystės institutai) gauna licencinį atlyginimą už registruotas veisles, o Žemdirbystės institutas – ir selekcinį užmokestį už sėklų dauginimą. Pažymėtina, kad augalų veislių teisinę apsaugą ir naudojimą reglamentuoja Augalų veislių apsaugos įstatymas³². Augalo veislei suteikus teisinę apsaugą, centras turi galimybę apsaugoti savo interesus, kad jo sukurtos veislės dauginamoji medžiaga nebūtų naudojama be jo sutikimo, ir susirinkti mokesčius už dauginamosios medžiagos naudojimą.

Rekomendavus imtis priemonių, kad būtų gaunama finansinė nauda už Vokės filialo ir Upytės bandymų stoties sukurtas veisles, Lietuvos agrarinių ir miškų mokslų centras paaiškino, kad Vokės filialo moksliniai tyrimai yra nedidelės apimties ir jų pagrindinis tikslas – ne naujų veislių sukūrimas, o selekcinis darbas, Genų banko ir atsparumo įvairioms ligoms moksliniai tyrimai. Finansinė nauda iš vienos 2015 m. užregistruotos naujos veislės bus gaunama ateityje, o kitos anksčiau išvestos veislės licencinis mokestis įskačiuojamas parduodant sėklas. Upytės bandymų stotyje atliekami tyrimai taip pat nedidelės apimties ir iš teisinę apsaugą turinčios pluoštinių linų veislės nesitikima gauti finansinės naudos, nes Lietuvoje linai nebeauginami, o stotis neturi galimybių išauginti pradinę sėklinę produkciją.

Pastebėjimai dėl institutuose esančių bibliotekų

Audito metu vertiname, ar mokslinių tyrimų institutuose esančios bibliotekos, kurios sudaro Lietuvos bibliotekų sistemą, aptarnauja vartotojus ir dalyvauja formuojant Lietuvos bibliotekų fondą bei kuriant bibliotekų informacijos sistemą. Pažymėtina, kad visos mokslinių tyrimų institutų bibliotekos priklauso Lietuvos akademių bibliotekų tinklui, kurio tikslas – plėtoti integruotą Lietuvos mokslo ir studijų informacinę erdvę, apimančią tradicines bei elektronines bibliotekas, elektroninę leidybą, informacijos paiešką ir pateikimą vartotojams, teikiančią virtualias paslaugas Lietuvos mokslo ir studijų bei švietimo institucijų darbuotojams, studentams, mokiniam, gyventojams bei kitoms elektroninėms sistemoms.

Vertindami ilgalaikį turtą – bibliotekos fondus – pastebėjome, kad Lietuvos istorijos institutas turi XVI–XVIII amžiaus knygų, kurios, mūsų nuomone, turėtų būti pripažintos kultūros vertybėmis. Ankstesnio audito metu *Lietuvių literatūros ir tautosakos institutui* rekomendavome kreiptis į Kultūros paveldo departamentą dėl senų spaudinių, rankraščių ir dokumentų pripažinimo kilnojamosiomis kultūros vertybėmis. Institutas, įgyvendindamas rekomendaciją, išsiaiškino, kad minėti spaudiniai jau 2009 m. buvo pripažinti vertybėmis, tačiau neturėjo tai patvirtinančių dokumentų. Dokumentai buvo gauti 2014 metais..

Valstybės įstaigos privalo turėti informaciją apie valdomus kultūros paveldo objektus, nes jiems keliami griežtesni apsaugos reikalavimai, kaip nustato Kilnojamosių kultūros vertybių apsaugos įstatymas³³. Kad kilnojamosios kultūros vertybės būtų tinkamai išsaugotos ateities kartoms, *Lietuvos istorijos institutui* rekomendavome dėl knygų pripažinimo vertybėmis kreiptis į atsakingą instituciją – Kultūros paveldo departamentą. Gautas atsakymas, kad institute sudaryta komisija, kuri iki 2015-12-20 įvertins, atrinks vertybes, parengs jų sąrašą ir kreipsis į minėtą instituciją.

Audito metu nustatėme, kad trijų institutų patalpose veikia kitos biudžetinės įstaigos. *Fizinių ir technologijos mokslų centre, Lietuvos kultūros tyrimų institute* pagal bendradarbiavimo sutartis veikia Lietuvos mokslų akademijos Vrublevskių bibliotekos filialai, koku pagrindu minėta

³² 2001-11-22 įstatymas Nr. IX-618.

³³ 1996-01-23 įstatymas Nr. I-1179 (2008-07-03 įstatymo Nr. X-1682 redakcija), 8 str. 1 d.

biblioteka veikia *Gamtos tyrimų centre*, auditoriams nepaaiškinta. Taigi institutai nesivadovavo Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymu³⁴: jame nenustatyta galimybės leisti naudotis patalpomis pagal bendradarbiavimo sutartis ar be teisinio pagrindo. Minėtame įstatyme įtvirtinti turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo būdai: patikėjimo teisė, turto panauda ir nuoma.

Kad būtų tinkamai laikomasi viešosios teisės principo – sandorius dėl valstybės turto sudaryti tik teisės aktuose nustatytais atvejais ir būdais, Fizinių ir technologijos mokslų, Gamtos tyrimų centrams, Lietuvos kultūros tyrimų institutui rekomendavome spręsti klausimą dėl patalpų suteikimo Lietuvos mokslų akademijos Vrublevskių bibliotekai panaudos pagrindais. Lietuvos kultūros tyrimų institutas ir Gamtos tyrimų centras pradėjo perdavimo panaudos pagrindais procedūras. Fizinių ir technologijos mokslų centras sutartį nutraukė.

Auditorių pastabos Nacionaliniam vėžio institutui

Reaguodami į viešojoje erdvėje pasirodžiusią informaciją dėl *Nacionalinio vėžio instituto* (buvusio Vilniaus universiteto Onkologijos instituto) turto valdymo, pažymime, kad atlikdami ankstesnius finansinius (teisėtumo) auditus nustatėme turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo pažeidimų 2004³⁵ ir 2005 m³⁶.

Nustatyta, kad valstybei priklausantis turtas buvo nugriautas, o sprendimai dėl jo priimti nesilaikant teisės aktų reikalavimų³⁷. Informacija apie valstybei nuosavybės teise priklausančio turto sunaikinimą buvo perduota Generalinei prokuratūrai. Be to, dalis naudojamos valstybinės žemės nebuvo įregistruota, nesudarytos žemės nuomos sutartys. Taip pat nustatyta, kad buvo sudarytos 4 jungtinės veiklos sutartys, pagal kurias institutas savo statiniais ir patalpomis leido neatlygintinai naudotis jungtinės veiklos partneriams (uždarosioms akcinėms bendrovėms, asociacijai, arkivyskupijai). Tokio disponavimo valstybės turtu būdo nenustatyta Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatyme⁶. Taip buvo sudarytos prielaidos kilti rizikai, kad biudžeto asignavimai panaudoti ne programose nustatytiems tikslams, o turtas – ne įstatymų nustatytiems tikslams įgyvendinti.

Rekomendavus instituto vadovybei spręsti klausimą dėl jungtinės veiklos sutarčių nutraukimo, 3 sutartys nutrauktos, o dėl vienos vyko teisminis ginčas. Vilniaus apygardos teismas 2015-04-28 nutartimi pripažino sutartį dėl automobilių stovėjimo aikštelės naudojimo negaliojančia.

Institutas teiktas rekomendacijas įgyvendino, bet ir toliau pažeidžia turto valdymo ir naudojimo reikalavimus. Pažymėtina, kad 2014 m. Švietimo ir mokslo ministerijos Vidaus audito skyrius, pagal skundą atlikęs veiklos ir finansinį auditą, nustatė³⁸, kad institutas nugriauto pastato neišregistravo iš VĮ Registro centro. Be to, pakeista dalies garažų faktinė paskirtis, neįregistruoti statiniai Polocko g. 6, Vilniuje, yra instituto veiklai nereikalingų patalpų. Institutas dalį vidaus auditorių rekomendacijų įgyvendino, kitų įgyvendinimas perkeltas į 2015 m.³⁹.

Mes taip pat turime pabrėžti, kad instituto turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo vidaus kontrolės sistema neveiksminga, nes ir šio audito metu nustatėme pažeidimų: netinkamai

³⁴ 2006-07-18 įstatymo Nr. X-771 redakcija, 8¹ str. 4 d.

³⁵ 2005-05-12 valstybinio audito ataskaita Nr. 1050-2-63.

³⁶ 2006-04-25 valstybinio audito ataskaita Nr. FA-1050-2-14.

³⁷ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-10-19 nutarimu Nr. 1250 patvirtinto Pripažinto nereikalingu arba netinkamu naudoti valstybės ir savivaldybių turto nurašymo, išardymo ir likvidavimo tvarkos aprašo 4 p.

³⁸ Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos Vidaus audito skyrius ataskaita, 2014-08-28 Nr. VA2-21(26.5-77).

³⁹ Nacionalinio vėžio instituto 2015-01-05 raštas Nr. R3-10.

sprendžiamos problemos dėl nereikalingo ar netinkamo (negalimo) naudoti turto (žr. 10–12 psl.), valstybės turtas išnuomotas pažeidžiant teisės aktus (12–14 psl.), turtas panaudos pagrindais perduotas nesilaikant nustatytų procedūrų (14–15), neišregistruotas nugriautas nekilnojamas turtas (16–17psl.).

Be to, valstybinio audito metu išsiaiškinome, kad *Nacionalinis vėžio institutas* iki 2014-01-01 nelaikė savęs perkančiąja organizacija pagal Viešųjų pirkimų įstatymą⁴⁰. Instituto atsakingi darbuotojai auditoriams paaiškino, kad vadovaudamiesi Viešųjų pirkimų tarnybos raštuose⁴¹ pateiktais išaiškinimais, pirkimus vykdė nesilaikydami Viešųjų pirkimų įstatymo nuostatų. Tačiau Nacionalinio vėžio instituto veikla yra skirta specialiai viešiesiems interesams, kurie yra nekomercinio ir nepramoninio pobūdžio, tenkinti, ir yra kontroliuojama (valdoma) valstybės institucijų, todėl pagal įstatymą⁴² institutas ir tuomet turėjo būti laikomas perkančiąja organizacija. Rekomendavus peržiūrėti visas iki 2014-01-01 sudarytas galiojančias sutartis, institutas jas įvertino ir nutraukė.

Ankstesnio laikotarpio pirkimų nevertinome, tačiau nustatėme, kad 2014 m. 11 sutarčių galiojimo laikotarpis ilgesnis nei teisės aktuose⁴³ nustatytas trejų metų laikotarpis. Pagal šias sutartis sumokėta 681 tūkst. Lt, todėl jas rekomendavome nutraukti. Šiuo metu inicijuojamas sutarčių nutraukimas.

Institūtų vadovai neatsakingai deklaruoja viešuosius ir privačius interesus

Vertindami institutuose sudarytus sandorius dėl turto naudojimo, valdymo ir disponavimo juo, tikrinome, ar vadovai ir kiti atsakingi asmenys vengia interesų konflikto, asmeninio turtinio ar neturtinio suinteresuotumo, galinčio turėti įtakos sprendimams atliekant tarnybines pareigas, ar nesudaro išimtinai naudingų sąlygų susijusioms šalims naudotis valstybės turtu. Nustatėme, kad būtent institūtų vadovai ir jų pavaduotojai nedeklaravo viešųjų ir privačių interesų.

Pažymėtina, kad iš patikrintų 40 asmenų deklaracijų nepateikė 10 direktorių ir jų pavaduotojų: *Lietuvos socialinių tyrimų centre* – 1, *Nacionaliniame vėžio institute* – 3, *Lietuvos istorijos institute* – 1, *Lietuvių kalbos institute* – 2, *Lietuvos kultūros tyrimų institute* – 1, *Inovatyvios medicinos centre* – 1 asmuo). Pagalbos kreipėmės į Vyriausiąją tarnybinės etikos komisiją, prašydami pateikti informaciją⁴⁴ apie viešųjų ir privačių interesų deklaracijas. Komisija informavo, kad minėtų institūtų atsakingi asmenys deklaracijų nepateikė ir taip pažeidė Viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybės tarnyboje įstatymą⁴⁵.

Viešieji ir privatūs interesai buvo deklaruoti tik auditoriams informavus, nors Švietimo ir mokslo ministerija dar 2012 m. raštu⁴⁶ institutams priminė apie privačių interesų deklaravimą, apie tai, kad vadovas turi nustatyti ir patvirtinti sąrašą pareigų, kurias einantys asmenys privalo deklaruoti privačius interesus, kad įstaigose turi būti paskirti asmenys, atsakingi už privačių interesų deklaracijų priėmimą, saugojimą ir kontrolę.

Mūsų nuomone, toks institūtų vadovų požiūris į viešųjų ir privačių interesų derinimą valstybės

⁴⁰ 1996-08-13 įstatymas Nr. I-1491.

⁴¹ Viešųjų pirkimų tarnybos raštai: 2003-03-04 Nr. 45-21-391 ir 2004-09-01 Nr. 45-21-1676.

⁴² Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas, 1996-08-13 Nr. I-1491 (2002-12-03 įstatymo Nr. IX-1217 redakcija), 3 str. 2 d.

⁴³ Ten pat, 18 str. 8 d., 2012-06-29 įstatymo Nr. XI-2177 redakcija.

⁴⁴ 2014-12-08 raštas Nr. S-(50-3894)-2795.

⁴⁵ 1997-07-02 įstatymas Nr. VIII-371 (2005-07-05 įstatymo Nr. X-316 redakcija), 5 str. 1 d.

⁴⁶ 2012-06-08 raštas Nr. SR-3086.

tarnyboje neužtikrina tinkamo interesų konfliktų valdymo bei jų prevencijos – juos atpažinti ir tinkamai valdyti.

Pateikus pastebėjimus, Lietuvos socialinių tyrimų centras, Lietuvos istorijos institutas atnaujino deklaruotinių pareigybių sąrašą, Lietuvių kalbos institutas jį pasitvirtino, Inovatyvios medicinos centras ruošiasi paskirti atsakingą asmenį, Nacionaliniame vėžio institute rengiamas įsakymas dėl deklaravimo.

Institutuose atliktų išorės ir vidaus auditų poveikis

Mes pastebėjome, kad institutuose, kuriuose anksčiau buvo atlikti valstybiniai finansiniai (teisėtumo) auditai, turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo pažeidimų mažėja. Ankstesniais metais atliekamų audito metu institutai operatyviai šalino mūsų nustatytus trūkumus ir pažeidimus, ėmėsi priemonių rekomendacijoms įgyvendinti, rengė naujas arba tobulino esamas kontrolės tvarkas ir procedūras.

Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas įgyvendino visas 2014 m. teiktas rekomendacijas, o *Gamtos tyrimų centras* jas įgyvendina. Rekomendacijas taip pat įgyvendino ir *Inovatyvios medicinos bei Fizinių ir technologijos mokslų centrai*, kuriuose 2013 m. atlikome valdomo turto auditą. Šio audito metu *Inovatyvios medicinos centrui* pastabų turėjome tik dėl turto perdavimo pagal panaudos sutartis, tačiau *Fizinių ir technologijos mokslų centro* turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo vidaus kontrolės sistema vis dar nepakankama. Nustatyta pažeidimų dėl nereikalingo ir netinkamo (negalimo) naudoti turto, išsinuomojamo turto, turto registracijos, atstovavimo valstybės interesams bei netinkamo patalpų perdavimo.

Audito metu aiškindamiesi, ar institutuose atliekamas vidaus auditas, nustatėme, kad Švietimo ir mokslo ministerijos Vidaus audito tarnyba, vadovaudamasi Vidaus audito ir kontrolės įstatymu⁴⁷, atlieka patikrinimus šešiuose institutuose ir centruose, kuriuose nėra vidaus audito tarnybų (Lietuvos istorijos, Lietuvių literatūros ir tautosakos, Lietuvių kalbos, Lietuvos kultūros tyrimų institutuose, Lietuvos socialinių tyrimų, Inovatyvios medicinos centruose). Visuose institutuose ir centruose vidaus auditai atlikti 2011–2012 m., taip pat planuojami auditai ir 2015 metais. Šio audito metu minėtose įstaigose nustatėme keletą nuomos, panaudos ir nekilnojamojų kultūros vertybių naudojimo pažeidimų. Pažymėtina, kad Žemės ūkio ministerija atliko Lietuvos agrarinės ekonomikos instituto 2011–2013 m. vidaus auditą, o mes, atlikdami auditą 2014 m., pažeidimų nenustatėme.

Tačiau norime atkreipti dėmesį, kad daugumą reikšmingų pažeidimų nustatėme institutuose, kuriuose yra atskiros vidaus audito tarnybos (Lietuvos agrarinių ir miškų mokslų, Fizinių ir technologijos mokslų centruose, Nacionaliniame vėžio ir Lietuvos energetikos institutuose). Pastebėjimų pateikėme ir *Gamtos tyrimų centrui*, kurio struktūroje yra vidaus audito tarnyba, tačiau faktiškai dirbančių auditorių 8 mėnesius nėra.

Taigi Lietuvos agrarinių ir miškų mokslų, Fizinių ir technologijos mokslų, *Gamtos tyrimų centrų*, Nacionalinio vėžio ir Lietuvos energetikos institutų vadovai neužtikrina efektyvios vidaus kontrolės, įskaitant finansų kontrolę, sukūrimo, jos veikimo bei tobulinimo⁴⁸.

Nors ne visuose institutuose nustatėme tokių pačių pažeidimų, tačiau rekomenduojame visiems institutų vadovams atkreipti dėmesį į juos ir stiprinti savo vadovaujama įstaigų vidaus kontrolės

⁴⁷ 2002-12-10 įstatymas Nr. IX-1253, 6 str. 4 d.

⁴⁸ Lietuvos Respublikos vidaus audito ir kontrolės įstatymas, 2002-12-10 Nr. IX-1253, 10 str. 1 p.

veiksmingumą, siekiant išvengti pažeidimų ateityje.

Manome, kad viso audito metu nurodydami vidaus kontrolės trūkumus, teisės aktų pažeidimus, teikdami kitus pastebėjimus bei rekomendacijas, kaip tobulinti institutuose valstybės ilgalaikio turto valdymą, naudojimą ir disponavimą juo, mes prisidėjome prie racialesnio lėšų naudojimo, efektyvesnio turto valdymo ir skaidrumo didinimo.

5-ojo audito departamento direktorė

Rasa Gabrielavičienė

Vyresnysis valstybinis auditorius

Žilvinas Kairys

Valstybinio audito ataskaitos kopija pateikta Lietuvos Respublikos Seimo Audito komitetui.

Auditas atliktas, vykdant 2014-08-04 pavedimą Nr. P-50-9

Auditą atliko valstybinių auditorių grupė:

Žilvinas Kairys (grupės vadovas)

Akvilė Žusinaitė

PRIEDAI

Valstybinio audito ataskaitos
 „Valstybinių mokslinių tyrimų institutų
 valstybės ilgalaikio turto valdymo,
 naudojimo ir disponavimo juo vertinimas“
 1 priedas

Pavadinimas	FTMC	LEI	IMC	LAEI	LKI	LAMMC	GTC	LLTI	LKTI	LSTC	LTI	NVI	LII	Iš viso:
Ilgalaikis turtas	27.741.962	31.211.184	36.009.640	1.442.742	12.650.117	54.705.220	28.195.519	4.914.566	208.173	126.934	415.610	76.284.482	10.054.139	283.960.288
Nematerialusis turtas	215.929	423.303	159.982	9.014	3.902.368	36.342	11.853	683.500	0	0	1.149	78.497	27.512	5.549.449
Materialusis turtas	26.917.610	30.787.881	35.849.658	1.433.728	8.747.749	54.601.607	28.162.666	4.231.066	208.173	126.934	414.461	76.205.985	10.026.627	277.714.145
Ilgalaikis finansinis turtas	608.423	0	0	0	0	67.271	21.000	0	0	0	0	0	0	696.694

Šaltinis – Valstybės kontrolė.

Institutai: (FTMC-fizinių ir technologijos mokslų centras, LEI-Lietuvos energetikos institutas, IMC-Inovatyvios medicinos centras, LAEI-Lietuvos agrarinės ekonomikos institutas, LKI-Lietuvių kalbos institutas, LAMMC-Lietuvos agrarinių ir miškų mokslų centras, GTC-Gamtos tyrimų centras, LLTI-Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas, LKTI-lietuvos kultūros tyrimų institutas, LSTC-Lietuvos socialinių tyrimų centras, LTI-Lietuvos teisės institutas, NVI-Nacionalinis vėžio institutas, LII-Lietuvos istorijos institutas).

Valstybinio audito ataskaitos
 „Valstybinių mokslinių tyrimų institutų
 valstybės ilgalaikio turto valdymo,
 naudojimo ir disponavimo juo vertinimas“
 2 priedas

Rekomendacijų įgyvendinimo planas

Eil. Nr.	Rekomendacija	Veiksmas / Priemonės / Komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
1.	Švietimo ir mokslo ministerijai, formuojančiai valstybės politiką mokslinių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros srityje, rekomenduojame spręsti klausimą dėl humanitarinių institutų bendros veiklos.	Inicijuoti Lietuvos mokslų tarybos administruojamą konkursinę mokslinių tyrimų programą, skirtą humanitarinių mokslinių tyrimų institutų bendrų mokslinių tyrimų projektų sudarymui ir įgyvendinimui.	2016-01-15
2.	Švietimo ir mokslo ministerijai imtis iniciatyvos išanalizuoti galimybes institutus pertvarkyti į viešąsias įstaigas veiklos ir efektyvumo požiūriu.	Išanalizuoti valstybinių mokslinių tyrimų institutų veikimo kaip biudžetinės ir viešosios įstaigos privalumus ir trūkumus ir aptarti su institutais jų pertvarkymo į viešąsias įstaigas tikslingumą.	2015-12-01

Valstybinio audito ataskaitos
„Valstybinių mokslinių tyrimų institutų
valstybės ilgalaikio turto valdymo,
naudojimo ir disponavimo juo vertinimas“
3 priedas

Teisės aktai, kuriais vadovautasi atliekant lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo audito procedūras ir vertinimus

1. Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymas;
2. Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas;
3. Lietuvos Respublikos viešųjų įstaigų įstatymas;
4. Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas;
5. Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymas;
6. Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymas;
7. Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto registro įstatymas;
8. Lietuvos Respublikos žemės įstatymas;
9. Lietuvos Respublikos vidaus audito ir kontrolės įstatymas;
10. Lietuvos Respublikos kilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatymas;
11. Lietuvos Respublikos augalų veislių apsaugos įstatymas
12. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1991-11-23 23 nutarimas Nr. 484 „Dėl Lietuvos teisės instituto steigimo“;
13. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1993-07-08 nutarimas Nr. 511 „Dėl Biudžetinių įstaigų ir organizacijų darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos tobulinimo“;
14. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1995-11-13 nutarimas Nr. 1428 „Dėl valstybinės žemės perdavimo neatlygintinai naudotis taisyklių patvirtinimo“;
15. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997-05-08 nutarimas Nr. 448 „Dėl negyvenamųjų pastatų ir patalpų nuomos bei panaudos“;
16. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998-11-17 nutarimas Nr. 1341 „Dėl tarnybinių lengvųjų automobilių biudžetinėse įstaigose“;
17. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999-06-03 nutarimas Nr. 719 „Dėl Inventorizacijos taisyklių patvirtinimo“;
18. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-04-26 nutarimas Nr. 478 „Dėl Valstybės lėšų, skirtų valstybės kapitalo investicijoms, planavimo, tikslinimo, naudojimo, apskaitos ir kontrolės tvarkos patvirtinimo“;
19. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-05-14 nutarimas Nr. 543 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklių patvirtinimo“;
20. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-10-19 nutarimas Nr. 1250 „Dėl Pripažinto nereikalingu arba netinkamu (negalimu) naudoti valstybės ir savivaldybių turto nurašymo, išardymo ir likvidavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“;
21. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-12-14 nutarimas Nr. 1524 „Dėl valstybės ilgalaikio materialiojo turto nuomos“;

22. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002-12-03 nutarimas Nr. 1890 „Dėl Valstybės turto perdavimo panaudos pagrindais laikinai neatlygintinai valdyti ir naudotis tvarkos aprašo patvirtinimo“;
23. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003-04-24 nutarimas Nr. 503 „Dėl Darbo sutarčių registravimo taisyklių, Darbuotojo tapatybę patvirtinančio dokumento išdavimo, nešiojimo ir pateikimo kontroliuojančioms institucijoms tvarkos aprašo patvirtinimo“;
24. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003-06-25 nutarimas Nr. 841 „Dėl žemės, esamų pastatų ar kitų nekilnojamųjų daiktų pirkimų arba nuomos ar teisių į šiuos daiktus įsigijimų tvarkos aprašo patvirtinimo“;
25. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007-04-04 nutarimas Nr. 337 „Dėl Mokslo ir studijų institucijų vadovų, jų pavaduotojų, akademinų padalinių vadovų, jų pavaduotojų, mokslinių sekretorių, mokslo darbuotojų, kitų tyrėjų ir dėstytojų darbo apmokėjimo sąlygų aprašo patvirtinimo“;
26. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007-09-26 nutarimas Nr. 1025 „Dėl valstybės ir savivaldybių turtinių ir neturtinių teisių įgyvendinimo viešosiose įstaigose“;
27. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008-10-01 nutarimas Nr. 989 „Dėl Valstybės mokslinių tyrimų įstaigų, susijusių su integruotų mokslo, studijų ir verslo centrų (slėnių) plėtra, tinklo pertvarkos plano patvirtinimo“;
28. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009-06-17 nutarimas Nr. 597 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų moksliniams tyrimams, eksperimentinei (socialinei, kultūrinei) plėtrai ir meno veiklai plėtoti valstybinėms mokslo ir studijų institucijoms skyrimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.
29. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009-12-23 nutarimas Nr. 1792 „Dėl Kultūros, filosofijos ir meno instituto pavadinimo pakeitimo ir Lietuvos kultūros tyrimų instituto įstatų patvirtinimo“;
30. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009-12-23 nutarimas Nr. 1793 „Dėl Lietuvos istorijos instituto įstatų patvirtinimo“;
31. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009-12-23 nutarimas Nr. 1796 „Dėl Socialinių tyrimų instituto ir Darbo ir socialinių tyrimų instituto reorganizavimo“;
32. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009-12-23 nutarimas Nr. 1797 „Dėl Lietuvių kalbos instituto įstatų patvirtinimo“;
33. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009-12-23 nutarimas Nr. 1798 „Dėl Lietuvos žemdirbystės instituto, Lietuvos sodininkystės ir daržininkystės instituto ir Lietuvos miškų instituto reorganizavimo“;
34. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009-12-23 nutarimas Nr. 1799 „Dėl Lietuvių literatūros ir tautosakos instituto įstatų patvirtinimo“;
35. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009-12-23 nutarimas Nr. 1800 „Dėl Vilniaus Universiteto Ekologijos instituto, Geologijos ir geografijos instituto ir Botanikos instituto reorganizavimo“;
36. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009-12-23 nutarimas Nr. 1812 „Dėl Lietuvos energetikos instituto įstatų patvirtinimo“;
37. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010-01-28 nutarimas Nr. 96 „Dėl Lietuvos agrarinės ekonomikos instituto įstatų patvirtinimo“;
38. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010-05-26 nutarimas Nr. 598 „Dėl viešųjų įstaigų, kurių savininkė yra valstybė arba kai valstybė turi daugumą balsų visuotiniame dalininkų susirinkime, vadovų, jų pavaduotojų ir vyriausiųjų buhalterių darbo apmokėjimo“

39. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011-12-21 nutarimas Nr. 1500 „Dėl Lietuvos tekstilės instituto reorganizavimo ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. kovo 17 d. nutarimo Nr. 302 „Dėl Chemijos instituto, Fizikos instituto ir Puslaidininkių fizikos instituto reorganizavimo“ pakeitimo“;
40. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012-03-28 nutarimas Nr. 347 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 metų veiklos ataskaitos pateikimo Lietuvos Respublikos Seimui“.
41. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012-09-05 nutarimas Nr. 1091 „Dėl Valstybinio mokslinių tyrimų instituto Inovatyvios medicinos centro įstatų patvirtinimo“;
42. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012-12-05 nutarimas Nr. 1494 „Dėl Valstybinės studijų, mokslinių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros 2013–2020 metų plėtros programos patvirtinimo“;
43. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014-07-02 nutarimas Nr. 629 „Dėl Nacionalinio vėžio instituto“;
44. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014-04-23 nutarimas Nr. 379 „Dėl nekilnojamojo turto registro nuostatų patvirtinimo“;
45. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2013-06-25 įsakymas Nr. V-579 „Dėl Valstybinės studijų, mokslinių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros programos 2013–2015 metų veiksmų plano patvirtinimo“;
46. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2013-11-22 įsakymas Nr. V-1142 „Dėl Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos 2014–2016 metų strateginio veiklos plano patvirtinimo“;
47. 2002 m. gruodžio 20 d. LR Vyriausybės nutarimas Nr. 2044 „Dėl negyvenamųjų patalpų Kaune, Breslaujos g. 3, Vileikos g. 8 ir Tunelio g. 60“.